

नयतीति वसुनीयः तत्सम्बुद्धौ हे धननेतः ब्रह्माणाः ब्राह्मणा (19.) ऋत्विग्यज्ञ-
माना यज्ञैः कृत्वा त्वां पुनः समिन्धतां त्वं च तन्वं स्वशरीरं धृतेनास्मदत्तेन वर्ध-
यस्व त्वयि वृद्धे सति यज्ञमानस्य कामाः सत्याः सन्तु ॥ ४४ ॥

IV. अपेत वीत वि च सर्पतातो येऽत्र स्थ पुराणा ये च नूतनाः ।

अदायमोऽवसानं पृथिव्या अक्रन्निमं पितरौ लोकमस्मै ॥ ४५ ॥

अथ गार्हपत्यचयनमुच्यते ॥ ॥ का० [१७. १. ३.] पलाशशाखया गार्हपत्यं व्यु-
द्रुत्यपेत वीतेति पक्षः प्रतिदिशं पुरस्तात्प्रथमम् । अत्र भाविन्यावृत्त्या शालाद्वार्यौ
गार्हपत्यशब्देनोच्यते तदर्थं चितिश्चितेः स्थानमपि गार्हपत्य एव । पलाशशा-
खया गार्हपत्यचितेः स्थानं व्युद्रुति ऊर्ध्वे तत्र प्रेरणे तत्र पतितं तृणादिकं स्था-
नाद्वहिः क्षिपतीत्यर्थः अपेत वीति ऋचः पक्षः पादैः प्रतिदिशमादौ प्राच्यामपेत
वीति येऽत्र स्थेति दक्षिणे अदादिति पश्चादक्रन्नित्युत्तरे इति सूत्रार्थः ॥ लिङ्गोक्त-
बहुदेवत्या त्रिष्टुप् अर्धर्चनं तत्स्थानसर्पिणा (20.) उच्यते पादेन यमः पादेन
पितरः । यमस्य सर्वभूम्यधिपतित्वात्तद्भृत्याः सर्वत्र चरन्ति तान्प्रत्युच्यते । हे यम-
भृत्याः ये पुराणाः चिरंतना ये च नूतनाः इदानींतना यूयमत्र स्थाने स्थ भवथ
ते सर्वे यूयमतः स्थानादपेत अपगृह्यत वीत विगृह्यत अतिदूरं गृह्यत विसर्पत च
अतः स्थानादपेत्य संघातं विहाय विविधं गृह्यत । कस्माद्वयमपसर्पमित्यत आह
अवस्यति स्थापयत्यस्मिन्निति अवसानं पृथिव्या अवसानं स्थानमिदं यमो देवो
ऽस्मै यज्ञमानायादात् दत्तवान् । पितरश्चेमं लोकं स्थानमस्मै यज्ञमानायाक्रन् कृ-
तवत्तः करोतेः शपि लुप्ते लङि रूपम् यमेन पितृभिश्च एतच्चयनस्थानस्य यज्ञमा-
नाय दत्तवायूयमपसर्पतेत्यर्थः ॥ ४५ ॥

a. संज्ञानमसि । b. कामधरणम् । c. मयि ते कामधरणं भूयात् ।

d. अग्नेर्भस्मास्यग्नेः पुरीषमसि । e. चितं स्थ परिचितं ऊर्ध्वचितंः अय-

धम् ॥ ४६ ॥

का० [१७. १. ४.] उदीचीं शाखामुदस्योषान्निवपति संज्ञानमिति । यथा व्युद्रु-